Samfélagsleg ábyrgð í sjávarútvegi
2.–3. NÓVEMBER Í HÖRPU

Hvernig löðum við að okkur fólkið og hvernig höldum við í það?

Fagbréf atvinnulífsins

Haukur Harðarson, Fræðslumiðstöð atvinnulífsins

Arion banki BRIM HAMPIÐJAN HÁSKÓLINN Í REYKJAVÍK REYKJAVIK UNIVERSITY ICELANDAIR CARGO ISI ICELAND SEAFOOD iTUB marel Pipar\TBWA TM

SJÁVARÚTVEGS RÁÐSTEFNAN 2023

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins (FA) er samstarfsvettvangur og verkfærasmiðja í fullorðins- og framhaldsfræðslu á íslenskum vinnumarkaði.

Hlutverk

Hlutverk okkar er að veita fólki á vinnumarkaði, sem ekki hefur lokið námi frá framhaldsskóla, tækifæri til að afla sér menntunar eða bæta stöðu sína.

Framtíðarsýn

Við erum leiðandi í að greina, meta og auka hæfni í atvinnulífinu

Gildi

Framsækni – Áreiðanleiki – Samstarf

Samkeppnishæfni fyrirtækja til framtíðar mun ekki byggjast á nýjum vélum heldur þekkingu starfsfólks.

Það eru engin einföld störf lengur.

Ingegerd Green
Skärteknikcentrum Sverige

Örar breytingar á vinnumarkaði

2 **Ný tegund sjálfvirknivæðingar leiðir til uppbrots.** Fram að fjórðu iðnbyltingunni kom tækni yfirleitt í stað verkefna sem unnin voru með handafli og einkenndust af endurtekningu. Sú þróun mun halda áfram en með fjórðu iðnbyltingunni mun ný tækni í síauknum mæli leysa verkefni sem einungis hugarafl mannsins hefur getað leyst hingað til. Þróunin mun ekki bara auka hraða sjálfvirknivæðingar fyrri iðnbyltinga heldur gera algjörlega nýja sjálfvirknivæðingu mögulega. Í kjölfarið verður óumflýjanlegt uppbrot (e. disruption) þar sem tæknin breytir verulega skipulagi samfélaga. Í því felast margar áskoranir en jafnframt umtalsverð tækifæri.

Fáar greinar sem hafa farið í gegnum jafn miklar breytingar vegna sjálfvirknivæðingar og íslenskur sjávarútvegur

Þegar tækniframfarir eru jafnhraðar og raun ber vitni er mikilvægt að efla þekkingu, tryggja jöfn tækifæri og sporna gegn aðstöðumun í breyttu kerfi til þess að stuðla að réttlátum umskiptum.

Stjórnarsáttmáli

Áhersla Evrópu: auka sýnileika hæfni sem ekki hefur verið staðfest

Byggja hæfniþróun á:

- Hæfniviðmiðum starfa og vinnumarkaðar
- Þörfum einstaklings

Áhersla á eflingu raunfærnimats í því skyni að:

- Efla starfshæfni einstaklingsins
- Auka vægi símenntunar
- Auka sveigjanleika mennta- og þjálfunarkerfa
- Efla virkni vinnumarkaðar

Branschmodellerna í Svíþjóð

- Bygg och anläggning
- CNC-teknik
- Elteknisk validering
- Fastighet
- Frisör
- Gjuteri
- Handel
- Hotell och restaurang
- Städ- & service
- Svets
- Transport /TYA
- Transport/mekaniker
- Trädgårdsanläggning
- Träteknisk validering
- Underhållsteknik

Samkeppnishæfni

Lands
Starfsgrein
Fyrirtæki
Starfsfólk

Mótorar fyrir kerfin

- Miðlægar gæðakröfur og aðferðafræði
- Hver starfsgrein „bransi" er leiðandi í að innleiða og koma í framkvæmd.
- 22 starfsgreinar komnir inn

Kostnaður - Atvinnulíf og ríkið.

- Opinber stuðningur að móta, innleiða og viðhalda kerfi í samvinnu við vinnumarkað.
- Atvinnulíf tekur þátt í kostnaði sérstaklega þegar kemur að framkvæmd.

Ábyrgð á eigin vinnu á afmörkuðu sviði

Óskar eftir aðstoð eða ráðgjöf ef aðstæður breytast

afmörkuðum

Færra en dýrara starfsfólk?

Ábyrgð á eigin vinnu og tekur mið af framgangi verkefna

Stýrir vinnu á afmörkuðu sviði

Notar faglega þekkingu ferla og skipulag til halda utan um vinnu/verkefni

Breytingar?
Bókanir í kjarasamningum SA og SGS

1.1. Laun

1.1.1. Launataxtar

Launatafla frá 1. nóvember 2022 - 31.janúar 2024

Lfl.	Byrjun	1 ár	3 ár	5 ár
4	402.235	406.257	412.351	420.598
5	404.568	408.614	414.743	423.038
6	406.914	410.984	417.148	425.491
7	409.275	413.367	419.568	427.959
8	411.648	415.765	422.001	430.441
9	414.036	418.176	424.449	432.938
10	416.437	420.602	426.911	435.449
11	418.853	423.041	429.387	437.975
12	421.282	425.495	431.877	440.515
13	423.725	427.963	434.382	443.070
14	426.183	430.445	436.902	445.640
15	428.655	432.941	439.436	448.224

Að meta færni, reynslu og það óformlega nám sem starfsmaður öðlast á vinnustað

Skilgreina með markvissum hætti hvernig mat á störfum, hlutverki, færni, ábyrgð og frammistöðu skapar grundvöll fyrir launasetningu og aukinn ávinning starfsmanna og fyrirtækja

Fagbréf atvinnulífsins
Verkfæri til að takast á við breytingar

Fagbréf atvinnulífsins er afrakstur verkefnis sem var unnið í samstarfi Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins, Alþýðusambands Íslands og Samtaka atvinnulífsins

- Þróa aðferðafræði við mat og staðfestingu á hæfni sem aflað hefur verið utan formlega skólakerfisins, en nýtist á vinnumarkaði.
- Þróa starfsþjálfun og leiðir til hæfniuppbyggingar í kjölfar raunfærnimats.
- **Byggja grunn að sjálfbæru kerfi sem nýtur trausts atvinnulífs og fræðsluaðila.**
- Fræðslumiðstöð atvinnulífsins falið það verkefni

Fagbréf atvinnulífsins

- Staðfesta núverandi færni með raunfærnimati og í framhaldi af mati er unnið að uppbyggingu á færni ef /þar sem þess er þörf.
- Þegar fullri færni er náð miðað við kröfur starfsins er færni staðfest með Fagbréfi sem er gefið út af Fræðslumiðstöð atvinnulífsins

Fagbréf atvinnulífsins

Færnikröfur starfs

Raunfærnimat – stöðutaka á móti færniviðmiðum

Þjálfun eða nám þar sem þess er þörf

Fjármögnun

Starfsmenntasjóðir

Starfsmenntasjóður verslunar- og skrifstofufólks, Starfsmenntasjóður verslunarinnar, FA, VR og LÍV, Landsmennt, Starfsafl

Fræðslusjóður

Markhópur

Miðja

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins

- Gæði
- Þjálfun
- Hæfniviðmið
- Uppfærsla hæfniviðmiða
- Aðferðafræði

Ávinningur

Einstaklingar

Færni sýnileg og staðfest með áreiðanlegum hætti.

Ljóst hvaða færni og þekkingu þarf að efla.

Auknir möguleikar á vinnumarkaði.

Staðfest færni hefur áhrif á starfsþróun og kjör.

Sýnilegar hæfnikröfur vegna starfsþróunar.

Virðing fyrir starfi og aukið starfsöryggi.

Fyrirtæki

Yfirsýn yfir færni starfsfólks.

Markviss uppbygging á færni í takt við þarfir.

Störfum sinnt af starfsfólki með færni við hæfi.

Sýnilegar hæfnikröfur vegna starfsþróunar og við ráðningar í störf.

Horft til staðfestrar færni við framgang í starfi og launaákvarðanir.

Virðing fyrir atvinnugrein og aukin samkeppnishæfni.

Hæfnigreiningar

Lykilhæfni starfa greind

Hæfnigreining myndar **starfaprófíl** sem er grunnur að uppbyggingu **náms** eða **raunfærnimats**.

Hæfniþættir eru þrepaskiptir og lýsa stíganda í ábyrgð, sjálfstæði og hæfni sem þarf til að gegna starfinu.

Stýrihópur
Fulltrúar greinar og hagsmunaaðilar

Þrír greiningarfundir
10-20 þátttakenda

Starf skilgreint
Kjarni og viðfangsefni

Hæfnikröfur skilgreindar
Hæfniþættir og þrep

Starfaprófíll
Afurð hæfnigreiningar þátttakenda

Sérþjálfaður starfsmaður í matvælaiðnaði – kjötvinnsla

Hæfnikröfur – yfirflokkar
Matvælaöryggi og gæði
Skráning, lagerhald og afgreiðsla
Öryggi í matvælavinnslu
Samskipti og samvinna

Fyrst og fremst starfsfólk erlendis frá en með töluverðan starfsaldur hjá fyrirtæki

Matsaðilar koma frá fyrirtæki
Matslistar á pólsku

Matvælaöryggi og gæði
Ég þekki og hef skilning á:
– mikilvægi kælikeðjunnar og hitastigsviðmiðanir
– grunnatriði örverufræða s.s. vaxtarskilyrði örvera, helstu bakteríur og uppruna þeirra
– helstu ofnæmisvalda í vörum fyrirtækisins
– verkferla og verklagsreglur til að tryggja gæði og öryggi í framleiðsluferlinu
– mismunandi hráefni og afurðir á öllum stigum meðferðar og framleiðslu
– í sundur ólíkar kjöttegundir og vöðva
– reglum um aðgreiningu á hráu og soðnu
– reglum um persónulegt hreinlæti og kröfur um notkun persónuhlífa, t.d. hanska, hárnet o.s.fr
– kröfum um öryggi við notkun véla og tækja,
– kröfum sem gerðar eru til fyrirtækis í matvælavinnslu
– helstu ástæðum rýrnunar og leiðir til að lágmarka rýrnun
- kröfum um þrif og aðferðum við þrif í matvælaiðnaði þ.m.t. vélum og áhöldum

Dæmi um vinnulag

Félag tæknifólks – Samtök iðnaðarins = Skapandi greinar – tæknistörf

Aðilar eru sammála um að samhliða viðræðum um fyrirhugaðan samning verði ráðist í eftirfarandi verkefni;

- þróun fagbréfa fyrir tæknistörf, undirbúningur hafinn við greiningu starfa, starfsheita og hæfimats þeirra starfa,
- þátttaka í verkefni Rafmennt fræðsluseturs vegna öryggismála í sviðslistum, viðburðum og kvikmyndum.

Komið á góðan skrið

Síðustu stóru áfangar

2021 – Útfærsla á kerfi - FA – ASÍ – SA
2022 – Starfsmenntasjóðir – greiðsluþáttaka
2022 – Bókanir kjarasamningar
2022 – Afmælisfundur FA
2023 – Skills meet - up, Sweden

Framundan – Útávið

2023 - Kjarasamningar – Útfærsla
2023 - Think tank – Ísland / Svíþjóð
2023 – Sala til starfsgreina

	Í gangi	Samtal
Verslunargreinar	X	X
Matvæli – vinnsla	X	X
Tæknigreinar – skapandi	X	X
Öryggi og vöktun	X	
Ferðaþjónusta		X
Sjávarútvegur		X
Matur – þjónusta		X
Opinber störf		X

Hvernig löðum við að okkur rétta starfsfólkið og hvernig höldum við í það?

Ytri þættir

Húsnæði

Samgöngur

Þjónusta

Samfélag

Skólamál

Atvinnulíf

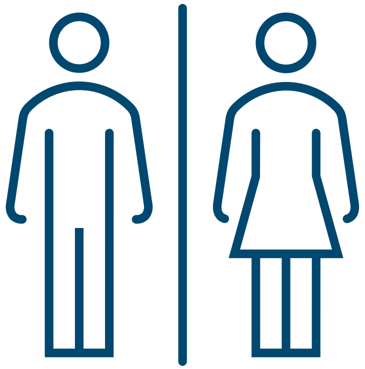

Get ég fengið vinnu hjá þér ?

Starfsþróun

Vinnuumhverfi

Starfið

Innri þættir

Mín þekking

Vinna og einkalíf

Laun og kjör

FRÆÐSLUMIÐSTÖÐ
ATVINNULÍFSINS
MENNTUN Á VINNUMARKAÐI

Fagbréf atvinnulífsins

Má bjóða ykkur með?

Haukur Harðarson
Fræðslumiðstöð atvinnulífsins
haukur@frae.is